

USTAWA
z dnia 11 kwietnia 2001 r.

o ochronie przed nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny

Opracowano na podstawie: Dz.U. z 2001 r. Nr 43, poz. 477, Nr 123, poz. 1352, z 2002 r. Nr 125, poz. 1063, Nr 153, poz. 1271, Nr 188, poz. 1572, z 2003 r. Nr 228, poz. 2261.

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa określa środki ochronne przed nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny, zwane dalej „środkami ochronnymi”, oraz zasady i tryb postępowania w sprawie stosowania tych środków, zwany dalej „postępowaniem ochronnym”.
2. Przepisów ustawy nie stosuje się do towaru, którego nadmierny przywóz podlega ograniczeniom w zakresie uregulowanym odrębnymi przepisami prawa lub umowami międzynarodowymi.
3. Środki ochronne i postępowanie ochronne, określone w ustawie, w stosunku do towarów pochodzących z krajów będących członkami WTO, będą stosowane z zachowaniem wymogów określonych w Porozumieniu w sprawie środków ochronnych (Dz.U. z 1996 r. Nr 9, poz. 54), stanowiącym załącznik do Porozumienia ustanawiającego Światową Organizację Handlu (WTO), sporządzonego w Marakeszu dnia 15 kwietnia 1994 r. (Dz.U. z 1995 r. Nr 98, poz. 483).
4. Do postępowania ochronnego, z wyjątkiem postępowania dotyczącego złożenia i zwrotu zabezpieczenia, nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 2.

1. Postanowienia i rozporządzenia wprowadzające tymczasowe i ostateczne środki ochronne określone w ustawie, przed ich wydaniem są opiniowane przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.
2. Postanowienia określone w ustawie, z wyjątkiem postanowienia, o którym mowa w art. 12 ust. 1, są ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.
3. Postanowienia ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” oraz rozporządzenia wprowadzające tymczasowe i ostateczne środki ochronne wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki doręcza niezwłocznie ogłoszone rozporządzenia wprowadzające tymczasowe i ostateczne środki ochronne organom kraju eksportu.
5. Postanowienia określone w ustawie, z wyjątkiem postanowienia stwierdzającego fakt nadmiernego przywozu towaru objętego postępowaniem, nie podlegają skarżeniu do sądu administracyjnego.

Art. 3.

Przywóz towaru na polski obszar celny uważa się za nadmierny, jeżeli towar jest przywożony:

- 1) w tak zwiększonych ilościach, bezwzględnych lub w stosunku do wielkości krajowej produkcji towaru podobnego lub towaru bezpośrednio konkurencyjnego, oraz
- 2) na takich warunkach,

że wyrządza poważną szkodę lub zagraża wyrządzeniem takiej szkody przemysłowi krajowemu wytwarzającemu towar podobny lub towar bezpośrednio konkurencyjny.

Art. 4.

1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) towar podobny - towar, który jest jednakowy pod każdym względem w stosunku do towaru objętego postępowaniem ochronnym lub w razie braku takiego towaru inny towar, który pomimo, że nie jest jednakowy pod każdym względem, ma cechy ściśle odpowiadające cechom towaru objętego tym postępowaniem,
- [2) towar bezpośrednio konkurencyjny - towar, który chociaż nie spełnia wymogów określonych w pkt 1, ze względu na możliwość użycia go do tych samych celów i spełniania przez niego tych samych funkcji oraz ze względu na jego cenę może być uznany za substytutowy w odniesieniu do towaru objętego postępowaniem ochronnym,]*
- <2) towar bezpośrednio konkurencyjny - towar, o którym mowa w pkt 1, oraz towar, który chociaż nie spełnia wymogów określonych w pkt 1, ze względu na możliwość użycia go do tych samych celów i spełniania przez niego tych samych funkcji oraz ze względu na jego cenę może być uznany za substytutowy w odniesieniu do towaru objętego postępowaniem ochronnym,>**
- 3) poważna szkoda - znaczące i ogólne pogorszenie sytuacji przemysłu krajowego,
- 4) zagrożenie poważną szkodą – sytuację, w której na podstawie faktów ustalono, że wystąpienie poważnej szkody jest wysoce prawdopodobne oraz bliskie w czasie,
- 5) przemysł krajowy – ogół producentów wytwarzających towar podobny lub bezpośrednio konkurencyjny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub tych spośród nich, których łączna produkcja towaru podobnego lub bezpo-

nowe brzmienie pkt 2 i dodany pkt 7 w ust. 1 w art. 4 wchodzi w życie z dn. 1.01.2003 r. i obowiązują do dnia przyjęcia RP do UE (Dz.U. 2002 r. Nr 188, poz. 1572)

średnio konkurencyjnego stanowi znaczącą część całkowitej produkcji krajowej tego towaru,

- 6) kraj eksportu - kraj pochodzenia towaru w rozumieniu przepisów prawa celnego; jeżeli nie można ustalić kraju pochodzenia jest nim kraj wysyłki; za kraj eksportu nie może być uznany kraj, przez którego obszar towar jest przewożony [./] <,>

<7) nieautomatyczna rejestracja obrotu w przywozie - obowiązek uzyskania pozwolenia na przywóz towaru na polski obszar celny, którego udzielenie może być uzależnione od spełnienia przez wnioskodawcę określonych warunków lub od spełnienia przez wnioskodawcę warunków określonych w przepisach szczególnych.>

2. Stronami biorącymi udział w postępowaniu ochronnym mogą być:

- 1) zagraniczni producenci lub eksporterzy towaru objętego postępowaniem ochronnym, krajowi importerzy tego towaru lub organizacje oraz zrzeszenia przedsiębiorców, jeżeli większość ich członków jest zagranicznymi producentami lub eksporterami albo krajowymi importerami danego towaru,
- 2) właściwe organy kraju eksportu,
- 3) krajowi producenci lub organizacje oraz zrzeszenia producentów, jeżeli większość ich członków, jest producentami towaru podobnego lub bezpośrednio konkurencyjnego,
- 4) producenci wykorzystujący w procesie produkcji towar objęty postępowaniem lub ich organizacje, lub organizacje konsumenckie,
- 5) inne krajowe lub zagraniczne osoby fizyczne lub prawne, które wykazą swój bezpośredni interes materialny lub inny prawem chroniony interes w badanej sprawie.

Rozdział 2

Środki ochronne

Art. 5.

1. Jeżeli w wyniku postępowania ochronnego zostanie stwierdzone, że przywóz towaru na polski obszar celny jest nadmierny, to wobec przywozu takiego towaru może zostać zastosowany środek ochronny, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Środki ochronne nie będą stosowane wobec towaru pochodzącego z kraju rozwijającego się będącego jednocześnie członkiem WTO, którego indywidualny udział w przywozie na polski obszar celny nie przekracza 3%, pod warunkiem że łączny przywóz z tych krajów nie jest większy niż 9% całego przywozu na polski obszar celny towaru objętego postępowaniem ochronnym.

Art. 6.

1. Środek ochronny stosuje się wobec towaru dopuszczanego do obrotu na polskim obszarze celnym, bez względu na kraj pochodzenia tego towaru, o ile umowy

zawarte przez Rzeczpospolitą Polską nie stanowią inaczej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 oraz art. 5 ust. 2.

2. W wypadku gdy poważna szkoda lub zagrożenie poważną szkodą spowodowane zostało wyłącznie nadmiernym przywozem towaru pochodzącego z krajów, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła umowy o strefie wolnego handlu, środki ochronne zastosowane będą wyłącznie wobec przywozu towaru pochodzącego z tych krajów, zgodnie z postanowieniami umów o strefie wolnego handlu.
3. W wypadku gdy poważna szkoda lub zagrożenie poważną szkodą spowodowane zostało wyłącznie nadmiernym przywozem towaru pochodzącego z krajów niebędących członkami WTO, środki ochronne mogą być stosowane wyłącznie wobec towaru pochodzącego z tych krajów, o ile umowy zawarte przez Rzeczpospolitą Polską z tymi krajami nie stanowią inaczej.

Art. 7.

Środek ochronny ustanawia się jedynie na czas określony oraz w wysokości i formie niezbędnej dla naprawienia szkody wyrządzonej przemysłowi krajowemu lub zapobieżenia powstaniu szkody oraz dla ułatwienia zmian dostosowujących ten przemysł do warunków konkurencji.

Art. 8.

Tymczasowy środek ochronny ustanawia się w formie tymczasowej opłaty celnej dodatkowej.

Art. 9.

1. Ostateczny środek ochronny ustanawia się w szczególności w formie:

- 1) opłaty celnej dodatkowej,
- 2) kontyngentu.

[2. W odniesieniu do towaru przywożonego z krajów nie będących członkami WTO, jeżeli umowy zawarte przez Rzeczpospolitą Polską z tymi krajami nie stanowią inaczej, może być zastosowany środek ochronny także w formie nieautomatycznej rejestracji obrotu, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 grudnia 1997 r. o administrowaniu obrotem z zagranicą towarami i usługami (Dz.U. Nr 157, poz. 1026, z 1999 r. Nr 55, poz. 587 i Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 119, poz. 1250 oraz z 2001 r. Nr 29, poz. 320 i Nr 42, poz. 472).]

<2. W odniesieniu do towarów pochodzących z krajów nie będących członkami WTO, jeżeli umowy, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, zawarte z tymi krajami nie stanowią inaczej, może być zastosowany środek ochronny także w formie nieautomatycznej rejestracji obrotu w przywozie.>

[3. W wypadku ustanowienia ostatecznego środka ochronnego w formie, o której mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2, przywóz towarów na polski obszar celny wymaga uzyskania pozwolenia. Do wydawania pozwoleń na przywóz stosuje się przepisy ustawy z dnia 11 grudnia 1997 r. o administrowaniu obrotem z zagranicą towarami i usługami.]

nowe brzmienia ust. 2 i 3 w art. 9 wchodzi w życie z dn. 1.01. 2003 r. i obowiązują do dnia przyjęcia RP do UE (Dz.U. 2002 r. Nr 188, poz. 1572)

<3. W wypadku ustanowienia ostatecznego środka ochronnego w formie kontyngentu przywóz towarów na polski obszar celny wymaga uzyskania pozwolenia. Do udzielenia pozwoleń na przywóz w ramach kontyngentu stosuje się przepisy ustawy z dnia 26 września 2002 r. o administrowaniu obrotem towarami z zagranicą, o zmianie ustawy - Kodeks celny oraz o zmianie innych ustaw (Dz.U. Nr 188, poz. 1572).>

[4. Minister właściwy do spraw gospodarki w procesie ustanawiania opłaty celnej dodatkowej może ze względu na interes publiczny, określić wielkość przywozu nieobjętego tą opłatą.

5. Do wielkości przywozu, o której mowa w ust. 4, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące kontyngentu.]

[Art. 10.

Oplata celna dodatkowa, o której mowa w art. 8 i art. 9 ust. 1 pkt 1, stanowi należność celną przywózową w rozumieniu przepisów prawa celnego.]

ust. 4 i 5 w art. 9
uchylone z dn. 1.01.
2003 r. - ustawa
uchylająca obowiązują-
ce do dnia przyjęcia
RP do UE (Dz.U.
2002 r. Nr 188, poz.
1572)

<Art. 10.

- 1. Oplata celna dodatkowa, o której mowa w art. 8 i art. 9 ust. 1 pkt 1, stanowi należność celną przywózową w rozumieniu przepisów prawa celnego.**
- 2. Minister właściwy do spraw gospodarki, ustanawiając opłatę celną dodatkową, o której mowa w ust. 1, może ze względu na interes publiczny określić wielkość przywozu nieobjętego tą opłatą.**
- 3. Do wielkości przywozu, o której mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące kontyngentu w rozumieniu ustawy o administrowaniu obrotem towarami z zagranicą, o zmianie ustawy - Kodeks celny oraz o zmianie innych ustaw.>**

nowe brzmienie art.
10 wchodzi w życie z
dn. 1.01.2003 r. i
obowiązuje do dnia
przyjęcia RP do UE
(Dz.U. 2002 r. Nr
188, poz. 1572)

Rozdział 3 Postępowanie ochronne

Art. 11.

- 1. Minister właściwy do spraw gospodarki wszczyna postępowanie ochronne:**
 - 1) na pisemny wniosek osoby fizycznej lub prawnej albo jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, występującej na rzecz przemysłu krajowego; wniosek uważa się za złożony na rzecz przemysłu krajowego, jeżeli popierają go producenci krajowi, których łączna produkcja stanowi co najmniej 25% produkcji towaru podobnego lub bezpośrednio konkurencyjnego, a wnioskodawca przedstawi dane i informacje dotyczące znaczącej części łącznej produkcji krajowej tego towaru,**
 - 2) z urzędu, jeżeli dysponuje danymi uzasadniającymi wszczęcie postępowania ochronnego.**
- 2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, powinien zawierać w szczególności informacje lub dane dotyczące:**

- 1) wnioskodawcy,
 - 2) nazwę towaru wobec którego wnioskowane jest postępowanie ochronne,
 - 3) sprzedaży towaru podobnego lub bezpośrednio konkurencyjnego produkcji krajowej,
 - 4) przemysłu krajowego w zakresie:
 - a) wielkości produkcji,
 - b) stopnia wykorzystania zdolności produkcyjnych,
 - c) relacji przywozu ogółem względem produkcji wytworzonej,
 - d) stanu zatrudnienia,
 - e) zysków i strat,
 - f) wydajności,
 - 5) krajów eksportu towarów,
 - 6) importerów,
 - 7) ceny towaru przywożonego na polski obszar celny,
 - 8) związku przyczynowego zachodzącego między nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny a powstałą poważną szkodą lub zagrożeniem wyrządzenia takiej szkody przemysłowi krajowemu,
 - 9) programu dostosowawczego przemysłu krajowego mającego na celu zapewnienie konkurencyjności tego przemysłu.
3. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, a także sposób jego złożenia, uwzględniając dane, o których mowa w ust. 2.
4. W wypadku gdy wniosek nie spełnia wymogów, określonych w ust. 2 i 3, lub przedstawione dane są niewystarczające, minister właściwy do spraw gospodarki, nie później niż w terminie 15 dni od daty wpływu wniosku, zawiadomi o tym wnioskodawcę i wezwie go do usunięcia stwierdzonych braków w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 30 dni od daty otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania. W razie nieusunięcia braków w wyznaczonym terminie minister właściwy do spraw gospodarki może, gdy uzasadniają to okoliczności sprawy, wyznaczyć dodatkowy termin do usunięcia braków.
5. Za datę wpływu wniosku, o którym mowa w ust. 4, uznaje się datę wpływu wniosku, w którym usunięto braki.
6. W wypadku wycofania wniosku przez wnioskodawcę przed wydaniem postanowienia o wszczęciu postępowania ochronnego, postępowania nie wszczyna się.
7. Jeżeli wnioskodawca wycofa wniosek po wszczęciu postępowania ochronnego, minister właściwy do spraw gospodarki, w drodze postanowienia, umorzy postępowanie, chyba że naruszałoby to interes publiczny.

ust. 8 w art. 11 skreślony

Art. 12.

1. Minister właściwy do spraw gospodarki, w terminie 30 dni od daty wpływu wniosku, wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania ochronnego, jeżeli:
 - 1) informacje i dane zawarte we wniosku wskazują, że nie zachodzą warunki, o których mowa w art. 3,
 - 2) wymaga tego interes publiczny.

Art. 13.

1. Przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w art. 14, żadne informacje w sprawie nie będą podane do wiadomości publicznej.
2. Jeżeli z umów międzynarodowych wynika obowiązek zawiadomienia władz kraju eksportu o zamiarze wszczęcia postępowania ochronnego, minister właściwy do spraw gospodarki powiadomi o tym właściwe władze.

Art. 14.

1. Minister właściwy do spraw gospodarki wszczyna, w drodze postanowienia, postępowanie ochronne, jeżeli informacje oraz dane, którymi dysponuje, wskazują, że zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 3.
2. W odniesieniu do towaru przywożonego z krajów niebędących członkami WTO, jeżeli umowy zawarte przez Rzeczpospolitą Polską z tymi krajami nie stanowią inaczej, do wszczęcia postępowania wystarcza, że zachodzi jedna z przesłanek, o których mowa w art. 3.
3. W wypadku postępowania wszczynanego na wniosek, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1, minister właściwy do spraw gospodarki wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania ochronnego, nie później niż w terminie 30 dni od daty wpłynięcia wniosku. **ust. 2 w art. 12 skreślony**
4. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać w szczególności:
 - 1) datę wszczęcia postępowania,
 - 2) oznaczenie wnioskodawcy,
 - 3) nazwę towaru, opis towaru, kod taryfy celnej,
 - 4) określenie towaru podobnego lub bezpośrednio konkurencyjnego z towarem objętym postępowaniem,
 - 5) określenie skali wzrostu przywozu towaru objętego postępowaniem, zarówno w wielkościach bezwzględnych, jak i w stosunku do produkcji krajowej,
 - 6) określenie czynników, które stanowią podstawę ustaleń dotyczących poważnej szkody oraz związku przyczynowego,
 - 7) określenie badanego okresu,
 - 8) harmonogram postępowania, a w tym:
 - a) termin, w którym strony mogą zgłosić swój udział w postępowaniu,

- b) termin posiedzenia wyjaśniającego, o ile zachodzi potrzeba jego zwołania,
- c) przewidywany termin zakończenia postępowania.

Art. 15.

Minister właściwy do spraw gospodarki dopuszcza do udziału w postępowaniu ochronnym stronę, która uprawdopodobni, że niedotrzymanie terminu określonego w art. 14 ust. 4 pkt 8 lit. a), nastąpiło z przyczyny od niej niezależnej.

Art. 16.

1. Minister właściwy do spraw gospodarki może wezwać strony do dostarczenia w wyznaczonym terminie informacji lub złożenia wyjaśnień, jeżeli jest to niezbędne dla prowadzonego postępowania ochronnego.
2. Jeżeli strona odmawia udzielenia w wyznaczonym terminie informacji lub złożenia wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, lub w inny sposób utrudnia postępowanie ochronne, ustaleń dokonuje się na podstawie dostępnych organowi prowadzącemu postępowanie danych i informacji.
3. Jeżeli w toku postępowania zostanie ustalone, że przedstawione informacje lub wyjaśnienia są nieprawdziwe lub mylące, to takie informacje lub wyjaśnienia pomija się w postępowaniu ochronnym.

Art. 17.

ust. 5 w art. 14 skreślony

1. Strony mogą w toku postępowania ochronnego składać wyjaśnienia, zgłaszać wnioski oraz dostarczać dowody na ich poparcie.
2. Wyjaśnienia i informacje przekazywane ustnie, w toku postępowania ochronnego, mogą być dopuszczane jako dowód, o ile zostaną utrwalone w formie protokołu włączonego do akt sprawy.

Art. 17a.

1. Jeżeli zachodzi potrzeba ujawnienia informacji oraz dowodów uzyskanych w postępowaniach prowadzonych na podstawie przepisów ustawy, minister właściwy do spraw gospodarki ujawni je w zakresie niezbędnym do wyjaśnienia podjętych w postępowaniu rozstrzygnięć, z zastrzeżeniem ust. 2-4.
2. Wszystkie informacje, które mają charakter prawnie chroniony, a w szczególności te, których ujawnienie stanowiłoby znaczną korzyść dla konkurencyjnych przedsiębiorców lub miałyby zdecydowanie negatywne skutki dla osoby przekazującej informacje lub osoby, od której osoba przekazująca informacje te otrzymała, nie podlegają ujawnieniu innym stronom postępowania, pod warunkiem że osoba przekazująca informacje wskaże przyczynę, dla której wnioskuje o takie traktowanie tych informacji.
3. Zainteresowane strony, które przekazały informacje, o których mowa w ust. 2, są obowiązane dostarczyć jawne streszczenie tych informacji. Streszczenie powinno umożliwić zrozumienie istoty informacji. W uzasadnionych przypadkach zainteresowane strony mogą zawiadomić ministra właściwego do spraw gospodar-

ki, że streszczenie tych informacji nie jest możliwe. W takim przypadku są one obowiązane umotywować swoje stanowisko.

4. W przypadku gdy osoba przekazująca informacje odmawia dostarczenia ich streszczenia i ujawnienia ich w formie uogólnionej, informacje te mogą zostać pominięte, chyba że inne wiarygodne źródła potwierdzają te informacje.
5. Informacje uzyskane na podstawie przepisów ustawy jako informacje chronione, w rozumieniu ust. 2, nie mogą być ujawnione bez pisemnego zezwolenia osoby, która je dostarczyła.
6. Informacje dotyczące konsultacji urzędowych związanych z postępowaniami prowadzonymi na podstawie przepisów ustawy i inne dokumenty opracowane przez organy w związku z tymi postępowaniami mogą być ujawnione jedynie za zgodą tych organów.
7. Informacje uzyskane na podstawie przepisów ustawy mogą być wykorzystywane wyłącznie do celów, dla których zostały zgromadzone.

art. 19 skreślony

Art. 18.

1. W toku prowadzonego postępowania ochronnego mogą być zwoływane posiedzenia w celu wyjaśnienia okoliczności oraz faktów stanowiących przedmiot badania.
2. Posiedzeniu wyjaśniającemu przewodniczy wyznaczony przez ministra właściwego do spraw gospodarki pracownik ministerstwa obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarki. Ustala on porządek posiedzenia, kieruje jego przebiegiem oraz utrzuca na piśmie przebieg posiedzenia, a w szczególności przedmiot posiedzenia, wykaz osób, które brały w nim udział i treść zgłoszonych przez nie uwag.
3. Termin posiedzenia powinien być tak wyznaczony, aby informacja o jego zwołaniu umożliwiła stronom, których obecność jest uzasadniona, przygotowanie się do udziału w posiedzeniu.

Art. 20.

1. W celu ustalenia, czy wzrost przywozu towaru objętego postępowaniem przyczynił się do wyrządzenia poważnej szkody przemysłowi krajowemu, minister właściwy do spraw gospodarki zbada w toku postępowania ochronnego, za okres nie krótszy niż 3 reprezentatywne lata poprzedzające datę wszczęcia postępowania, w szczególności:
 - 1) wielkość i tempo wzrostu przywozu, w wielkościach bezwzględnych oraz w odniesieniu do produkcji oraz konsumpcji krajowej,
 - 2) udział w rynku krajowym towarów objętych postępowaniem,
 - 3) ceny towaru objętego postępowaniem ochronnym, w tym ich relacje do cen towaru podobnego lub bezpośrednio konkurencyjnego,
 - 4) zmiany dotyczące produkcji i rynku krajowego w zakresie:
 - a) wielkości produkcji,
 - b) stopnia wykorzystania zdolności produkcyjnych,

- c) wydajności,
 - d) stanu zapasów,
 - e) zatrudnienia,
 - f) zysków i strat,
 - g) poziomu sprzedaży,
 - h) udziału w rynku krajowym,
 - i) cen krajowego towaru podobnego lub bezpośrednio konkurencyjnego (obniżenia cen lub zapobieżenia wzrostowi cen, który nastąpiłby w normalnych okolicznościach).
2. W celu stwierdzenia, czy przywóz towaru objętego postępowaniem ochronnym zagraża wyrządzeniem poważnej szkody przemysłowi krajowemu, minister właściwy do spraw gospodarki zbada:
- 1) wielkość i tempo wzrostu przywozu w wielkościach bezwzględnych oraz w odniesieniu do produkcji i konsumpcji krajowej towaru objętego postępowaniem ochronnym, w szczególności z powodu ograniczeń dostępu do rynku w krajach trzecich lub ze względu na sezonowe nadwyżki podaży w kraju eksportu,
 - 2) możliwości eksportowe kraju eksportu towaru objętego postępowaniem ochronnym i prawdopodobieństwo wykorzystania tych możliwości dla zwiększenia przywozu na polski obszar celny,
 - [3) spadek sprzedaży lub udziału w rynku przemysłu krajowego, wzrost zapasów u producentów, importerów lub w przedsiębiorstwach handlowych, spadek produkcji, zysków, wydajności zatrudnienia lub obniżki płac,]*
 - <3) spadek sprzedaży lub udziału w rynku przemysłu krajowego, wzrost zapasów u producentów, importerów lub w przedsiębiorstwach handlowych, spadek produkcji, zysków, wydajności zatrudnienia, poziomu płac lub wykorzystania mocy produkcyjnych,>**
 - 4) stopień trudności przedsiębiorców krajowych w sfinansowaniu produkcji nowych wyrobów oraz modernizacji dotychczasowej produkcji.
3. W toku postępowania ochronnego minister właściwy do spraw gospodarki zbada także inne niż przywóz czynniki, które mogły wyrządzić poważną szkodę przemysłowi krajowemu. Stwierdzona szkoda wyrządzona przez te czynniki nie będzie przypisywana przywózowi.

Art. 21.

- 1. Jeżeli w czasie postępowania ochronnego minister właściwy do spraw gospodarki dokona wstępnego ustalenia, że przywóz towaru objętego postępowaniem jest nadmierny i wprowadzenie środka ochronnego dopiero po zakończeniu postępowania ochronnego spowodowałoby powstanie szkody trudnej do naprawienia lub grozi powstaniem takiej szkody, może ustanowić, w drodze rozporządzenia, tymczasowy środek ochronny.
- 2. Tymczasowy środek ochronny ustanawia się na okres nieprzekraczający 200 dni.
- 3. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać w szczególności:

nowe brzmienie pkt 3 w ust. 2 w art. 20 wchodzi w życie z dn. 1.01.2003 r. i obowiązuje do dnia przyjęcia RP do UE (Dz.U. 2002 r. Nr 188, poz. 1572)

- 1) nazwę towaru, opis towaru, kod taryfy celnej,
 - 2) wysokość i okres stosowania tymczasowego środka ochronnego,
 - 3) sposób, warunki i zakres stosowania tymczasowego środka ochronnego.
4. Wstępne ustalenie, o którym mowa w ust. 1, ogłaszane jest w formie postanowienia. Postanowienie to powinno zawierać w szczególności opis ustalonego stanu faktycznego oraz podstawy faktyczne i prawne dokonanych ustaleń.
5. Stronom biorącym udział w postępowaniu ochronnym przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w ust. 4. Zastrzeżenie powinno zawierać uzasadnienie wraz z danymi i informacjami na jego poparcie.

Art. 22.

W wypadku ustanowienia tymczasowej opłaty celnej dodatkowej warunkiem objęcia towaru procedurą dopuszczenia do obrotu jest złożenie zabezpieczenia w wysokości ustalonej na poziomie równym wysokości kwoty należności z tytułu tymczasowej opłaty celnej dodatkowej. W zakresie postępowania dotyczącego zabezpieczenia stosuje się odpowiednie przepisy prawa celnego.

Art. 23.

Tymczasowego środka ochronnego nie stosuje się do dostaw towaru objętego kontraktami zawartymi przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1, pod warunkiem że dokumenty przewozowe zostały wystawione przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, a towar został przywieziony na polski obszar celny nie później niż 3 miesiące od dnia jego wejścia w życie.

Art. 24.

Postępowanie ochronne powinno być zakończone nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia jego wszczęcia.

Art. 25.

Minister właściwy do spraw gospodarki wydaje postanowienie o zakończeniu postępowania ochronnego bez zastosowania środka ochronnego, jeżeli w toku postępowania ochronnego stwierdzone zostanie, że:

- 1) przywóz na polski obszar celny towaru objętego postępowaniem ochronnym nie wyrządził poważnej szkody przemysłowi krajowemu oraz
- 2) nie zagraża powstaniem takiej szkody, oraz
- 3) nie ma wpływu na przeprowadzenie zmian dostosowawczych w przemyśle albo
- 4) wymaga tego interes publiczny.

Art. 26.

1. W wypadku gdy postępowanie ochronne zostanie zakończone bez zastosowania środka ochronnego, minister właściwy do spraw gospodarki uchyla rozporządzenie, o którym mowa w art. 21 ust. 1.
2. W wypadku, o którym mowa w ust. 1, organ celny, na pisemny wniosek osoby zainteresowanej, dokonuje zwrotu zabezpieczenia złożonego zgodnie z art. 22, w terminie 30 dni od daty złożenia wniosku.
3. Od kwoty zwracanego zabezpieczenia organ celny nie płaci odsetek.

Art. 27.

1. Jeżeli w wyniku postępowania ustalono, że przywóz towaru objętego postępowaniem jest nadmierny, minister właściwy do spraw gospodarki wydaje postanowienie stwierdzające ten fakt. Postanowienie to powinno zawierać w szczególności:
 - 1) nazwę towaru, opis towaru, kod taryfy celnej,
 - 2) określenie metody oraz czynników, które uwzględniono przy dokonywaniu ustaleń w przedmiocie wyrządzenia poważnej szkody lub zagrożenia wyrządzeniem takiej szkody przez wzrost przywozu towaru objętego postępowaniem,
 - 3) wskazanie odpowiedniego środka ochronnego i określenie prawdopodobnych skutków jego nałożenia dla gospodarki i interesu publicznego,
 - 4) ocenę programu dostosowawczego przemysłu krajowego, mającego na celu zapewnienie konkurencyjności tego przemysłu po zniesieniu ograniczeń w dostępie do rynku,
 - 5) listę znanych przedsiębiorców stanowiących przemysł krajowy wytwarzający towar, o którym mowa w pkt 1.
2. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać uzasadnienie wskazujące podstawy faktyczne i prawne dokonanych ustaleń.
3. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje stronie skarga do sądu administracyjnego w przypadku jego niezgodności z prawem. Przepisu art. 52 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270) nie stosuje się.

Art. 28.

1. Jeżeli w wyniku postępowania ochronnego minister właściwy do spraw gospodarki stwierdzi, że zaistniały warunki przewidziane ustawą do ochrony rynku przed nadmiernym przywozem, ustanowi, w drodze rozporządzenia, ostateczny środek ochronny.
2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać w szczególności:
 - 1) nazwę towaru, opis towaru, kod taryfy celnej,
 - 2) rodzaj ustanowionego środka ochronnego,
 - 3) wysokość i okres stosowania środka ochronnego,

- 4) sposób, warunki i zakres stosowania ustanowionego środka ochronnego, w tym wskazanie kraju pochodzenia, którego środek dotyczy.
3. Ostateczny środek ochronny może zostać ustanowiony na okres nie dłuższy niż 4 lata, z uwzględnieniem okresu stosowania tymczasowego środka ochronnego.
4. Jeżeli ostateczny środek ochronny został ustanowiony na okres dłuższy niż rok, rozporządzenie o ustanowieniu ostatecznego środka ochronnego powinno również określać harmonogram stopniowej liberalizacji zastosowanego środka.
5. W wypadku ustanowienia ostatecznego środka ochronnego w formie kontyngentu, rozporządzenie o ustanowieniu ostatecznego środka ochronnego powinno również określać sposób rozdysponowania kontyngentu.
6. W wypadku ustanowienia ostatecznego środka ochronnego w formie nieautomatycznej rejestracji przywozu, rozporządzenie o ustanowieniu ostatecznego środka ochronnego powinno również określać warunki wydania i wykorzystywania pozwoleń na przywóz towaru objętego tą rejestracją. W szczególności warunkiem wykorzystania pozwolenia na przywóz towaru może być zachowanie określonej ceny jednostkowej przywożonego towaru.

**dodane art. 28¹28⁴
wchodzą w życie z
dn. 1.01.2003 r. i
obowiązują do dnia
przyjęcia RP do UE
(Dz.U. 2002 r. Nr
188, poz. 1572)**

<Art. 28¹.

Minister właściwy do spraw gospodarki, ustanawiając nieautomatyczną rejestrację obrotu w przywozie, może uzależnić wydanie pozwolenia od spełnienia określonych warunków, w szczególności dostarczenia dodatkowych dokumentów i informacji dotyczących właściwości towaru lub wartości obrotu danym towarem, oraz może nałożyć na osoby dokonujące przywozu towarów na polski obszar celny obowiązek składania sprawozdań z wykorzystania udzielonych pozwoleń.

Art. 28².

W ramach nieautomatycznej rejestracji obrotu pozwolenia są udzielane w następujący sposób:

- 1) rozpatruje się kompletne wnioski zgodnie z kolejnością ich złożenia,**
- 2) pozwolenie może być udzielone na ilość lub wartość mniejszą niż wnioskowana.**

Art. 28³.

Minister właściwy do spraw gospodarki określi, na potrzeby stosowania nieautomatycznej rejestracji obrotu w przywozie, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory wniosków stosowane w postępowaniu o udzielenie pozwoleń,**
- 2) wykaz dokumentów i informacji, które powinny być dołączone do wniosku,**
- 3) wzory pozwoleń,**
- 4) sposób i tryb ewidencjonowania udzielonych pozwoleń,**
- 5) wzór i tryb składania sprawozdań z wykorzystania pozwolenia, jeżeli obowiązek taki został ustanowiony stosownie do art. 28¹ ust. 2.**

Art. 28⁴.

W zakresie nieuregulowanym przepisami niniejszej ustawy do pozwoleń stosuje się przepisy ustawy z dnia 26 września 2002 r. o administrowaniu obrotem towarami z zagranicą, o zmianie ustawy - Kodeks celny oraz o zmianie innych ustaw.>

Art. 29.

Ostatecznego środka ochronnego nie stosuje się w odniesieniu do towaru objętego kontraktami zawartymi przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, o którym mowa w art. 28 ust. 1, pod warunkiem że dokumenty przewozowe zostały wystawione przed dniem wejścia w życie tego rozporządzenia, a towar został przywieziony na polski obszar celny nie później niż 3 miesiące od dnia jego wejścia w życie.

Art. 30.

1. W wypadku ustanowienia ostatecznego środka ochronnego w formie kontyngentu, jego wysokość zostanie ustalona na poziomie nie niższym od średniej wielkości lub wartości przywozu towaru objętego środkami ochronnymi w okresie ostatnich trzech reprezentatywnych lat, dla których dostępne są dane statystyczne, chyba że podane zostaną inne ważne powody, że inny poziom przywozu jest niezbędny dla zapobieżenia lub przeciwdziałania poważnej szkodzi.
2. W wypadku gdy kontyngent jest rozdzielony pomiędzy kraje eksportu, wielkość kontyngentu dla każdego kraju może być ustalona w porozumieniu z tymi spośród nich, które mają istotny interes w dostarczeniu towaru objętego środkami ochronnymi na polski obszar celny.
3. Jeżeli porozumienie, o którym mowa w ust. 2, nie zostanie osiągnięte, kontyngent zostanie rozdzielony pomiędzy kraje eksportu proporcjonalnie do poziomu przywozu towaru z tych krajów na polski obszar celny w reprezentatywnym okresie, z uwzględnieniem czynników, które wpływają lub mogłyby wpłynąć na handel tym towarem.
4. Jeżeli podstawą ustanowienia kontyngentu nie jest zagrożenie wyrządzenia poważnej szkody, a konsultacje z władzami kraju eksportu prowadzone były przy współpracy Komitetu do Spraw Środków Ochronnych WTO, minister właściwy do spraw gospodarki może odstąpić od kryteriów podziału kontyngentu, o których mowa w ust. 2 i 3, gdy:
 - 1) w wyniku postępowania stwierdzono, że przywóz z jednego lub większej liczby krajów wzrósł nieproporcjonalnie w porównaniu do całego przywozu towaru na polski obszar celny w poprzednim reprezentatywnym okresie,
 - 2) przyjęte kryteria odstąpienia należyście uwzględniają interesy wszystkich krajów eksportu towaru objętego środkiem ochronnym.
5. Kontyngent ustanowiony wobec towaru przywożonego z krajów eksportu niebędących członkami WTO będzie nie mniej restrykcyjny od środka ustanowionego wobec towaru przywożonego z krajów eksportu - członków WTO.

Art. 31.

1. Wymiaru i poboru opłaty celnej dodatkowej dokonuje organ celny.
2. W wypadku ustanowienia ostatecznej opłaty celnej dodatkowej organ celny wzywa dłużnika do uiszczenia kwoty należności wynikającej z tej opłaty. W wypadku gdy ostateczna opłata celna dodatkowa jest wyższa od opłaty tymczasowej, kwoty różnicy nie pobiera się. Jeżeli ostateczna opłata celna dodatkowa jest niższa od tymczasowej opłaty celnej dodatkowej, organ celny, który przyjął zabezpieczenie, dokona zwrotu zabezpieczenia w wysokości kwoty różnicy na pisemny wniosek strony, złożony wraz z oryginałem dowodu złożenia zabezpieczenia, którego przedstawienie było niezbędne do nadania towarowi przeznaczenia celnego.
3. Organ celny zwraca zabezpieczenie złożone zgodnie z art. 22, po uiszczeniu kwoty należności wynikającej z opłaty celnej dodatkowej, na pisemny wniosek osoby zainteresowanej złożony wraz z oryginałem dowodu uiszczenia opłaty i dokumentami, których przedstawienie było niezbędne do nadania towarowi przeznaczenia celnego.
4. Przepis art. 26 ust. 3 stosuje się odpowiednio.
5. W wypadku gdy retrospektywnie zostanie przedstawiony dowód pochodzenia towaru, a organ celny stwierdzi, że towar nie podlega środkowi ochronnemu, opłata celna dodatkowa pobrana zgodnie z ust. 2, zostanie zwrócona na zasadach określonych w przepisach prawa celnego. Od zwracanej opłaty organ celny nie płaci odsetek.

Art. 32.

1. W wypadku ustanowienia kontyngentu lub nieautomatycznej rejestracji obrotu warunkiem dopuszczenia do obrotu towaru klasyfikowanego według takiego kodu taryfy celnej, jak towar objęty środkiem ochronnym, jest udokumentowanie pochodzenia towaru na zasadach określonych w przepisach prawa celnego. Jeżeli warunek ten nie zostanie spełniony, przepis art. 59 Kodeksu celnego stosuje się odpowiednio.
2. Jeżeli ustanowiona zostanie opłata celna dodatkowa, warunkiem dopuszczenia do obrotu towaru klasyfikowanego według takiego kodu taryfy celnej, jak towar objęty środkiem ochronnym, jest udokumentowanie pochodzenia towaru na zasadach określonych w przepisach prawa celnego. Jeżeli warunek ten nie zostanie spełniony, stosuje się opłatę celną dodatkową.

Rozdział 4**Postępowanie weryfikacyjne i przeglądowe****Art. 33.**

1. Jeżeli okres stosowania środka ochronnego przekracza 3 lata, to przed upływem połowy okresu stosowania środka ochronnego minister właściwy do spraw gospodarki przeprowadzi postępowanie ochronne weryfikacyjne w celu stwierdzenia, czy dalsze stosowanie środka ochronnego jest uzasadnione.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki wszczyna, w drodze postanowienia, postępowanie, o którym mowa w ust. 1.
3. Do postępowania ochronnego weryfikacyjnego przepisy rozdziału 3 stosuje się odpowiednio.
4. W postępowaniu ochronnym weryfikacyjnym bada się dane i informacje dotyczące okresu stosowania środka ochronnego.
5. Po przeprowadzeniu postępowania minister właściwy do spraw gospodarki:
 - 1) zakończy w drodze postanowienia postępowanie ochronne weryfikacyjne bez zmiany stosowania środka ochronnego, jeżeli przesłanki, o których mowa w art. 3, nie uległy zmianie, lub
 - 2) wyda rozporządzenie uchylające rozporządzenie o zastosowaniu ostatecznego środka ochronnego, w wypadku gdy przywóz nie jest nadmierny albo gdy przemawia za tym interes publiczny, lub
 - 3) w drodze rozporządzenia zmieni wydane uprzednio rozporządzenie o zastosowaniu ostatecznego środka ochronnego, określając w nim szczegółowe zasady zwiększenia liberalizacji stosowania tego środka, w wypadku gdy przesłanki, o których mowa w art. 3, uległy zmianie.

Art. 34.

1. W celu przedłużenia okresu stosowania ostatecznego środka ochronnego minister właściwy do spraw gospodarki wszczyna, w drodze postanowienia, postępowanie ochronne przeglądowe.
2. Postępowanie ochronne przeglądowe może być wszczęte nie wcześniej niż 3 miesiące od daty ustanowienia ostatecznego środka ochronnego i nie później niż 9 miesięcy przed datą zakończenia stosowania tego środka.
3. Do postępowania ochronnego przeglądowego przepisy rozdziału 3 stosuje się odpowiednio.
4. W postępowaniu ochronnym przeglądowym bada się dane i informacje dotyczące okresu stosowania środka.
5. Minister właściwy do spraw gospodarki, nie później niż w terminie 9 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania ochronnego przeglądowego:
 - 1) zakończy w drodze postanowienia postępowanie ochronne przeglądowe bez przedłużenia zastosowania ostatecznego środka ochronnego lub
 - 2) wyda rozporządzenie zmieniające rozporządzenie o zastosowaniu ostatecznego środka ochronnego, w którym przedłuży okres stosowania środka ochronnego.
- [6. *Minister właściwy do spraw gospodarki może przedłużyć, w drodze rozporządzenia, stosowanie środka ochronnego, z zastrzeżeniem ust. 7, pod warunkiem że w wyniku postępowania ochronnego przeglądowego stwierdzone zostanie, że dalsze stosowanie środka ochronnego jest niezbędne dla naprawienia poważnej szkody wyrządzonej przemysłowi krajowemu lub zapobieżenia jej powstaniu oraz ułatwienia przeprowadzenia zmian dostosowawczych w przemyśle krajowym. Przedłużając stosowanie środka ochronnego, minister właściwy do spraw*

gospodarki określi harmonogram stopniowej liberalizacji ustanowionego środka.]

<6. Minister właściwy do spraw gospodarki może przedłużyć, w drodze rozporządzenia, stosowanie środka ochronnego, z zastrzeżeniem ust. 7, pod warunkiem że w wyniku postępowania ochronnego przeglądowego stwierdzone zostanie, że dalsze stosowanie środka ochronnego jest niezbędne do naprawienia poważnej szkody wyrządzonej przemysłowi krajowemu lub zapobieżenia jej powstaniu oraz istnieją dowody na to, że przemysł krajowy dokonuje zmian dostosowawczych.>

7. Nie przedłuża się stosowania środka ochronnego, jeżeli środek ten był ustanowiony na podstawie ustaleń stwierdzających, że przywóz na polski obszar celny towaru objętego postępowaniem ochronnym zagraża jedynie wyrządzeniem poważnej szkody przemysłowi krajowemu produkującemu towar podobny lub bezpośrednio konkurencyjny.
8. Łączny okres stosowania środka ochronnego nie może być dłuższy niż 8 lat.
9. Środek ochronny, o którym mowa w ust. 6, nie może być bardziej restrykcyjny niż obowiązujący w ostatnim okresie liberalizacji, określonym w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 28 ust. 1.

[Art. 35.

1. *Wobec towaru, w odniesieniu do którego był ustanowiony środek ochronny na okres nie dłuższy niż 2 lata, środek ochronny nie będzie ponownie stosowany przez okres 2 lat, licząc od dnia utraty mocy lub uchylecia rozporządzenia o ustanowieniu środka ochronnego.*
2. *W wypadku gdy środek ochronny ustanowiono na okres dłuższy niż 2 lata, środek ochronny nie będzie ponownie stosowany przez okres równy okresowi stosowania tego środka.*
3. *Środek ochronny ustanowiony na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy może zostać wprowadzony ponownie wobec przywozu tego samego towaru, pod warunkiem że:*
 - 1) *upłynął co najmniej rok od daty ustanowienia środka ochronnego oraz*
 - 2) *taki środek ochronny był stosowany wobec tego towaru nie więcej niż 2 razy w okresie 5 lat bezpośrednio poprzedzających datę ponownego ustanowienia tego środka.]*

nowe brzmienie art. 35 wchodzi w życie z dn. 1.01.2003 r. i obowiązuje do dnia przyjęcia RP do UE (Dz.U. 2002 r. Nr 188, poz. 1572)

<Art. 35.

1. **W przypadku gdy krajem pochodzenia towaru jest kraj będący członkiem WTO:**
 - 1) **towar taki, w odniesieniu do którego był ustanowiony środek ochronny na okres nie dłuższy niż 2 lata, nie będzie ponownie objęty takim środkiem przez okres 2 lat, od dnia utraty mocy lub uchylecia rozporządzenia o ustanowieniu środka ochronnego, natomiast w przypadku gdy środek ochronny ustanowiono na okres dłuższy niż 2 lata, towar nie będzie ponownie objęty środkiem ochronnym przez okres równy okresowi stosowania tego środka,**

nowe brzmienie ust. 6 w art. 34 wchodzi w życie z dn. 1.01.2003 r. i obowiązuje do dnia przyjęcia RP do UE (Dz.U. 2002 r. Nr 188, poz. 1572)

2) środek ochronny ustanowiony wobec takiego towaru, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy może zostać wprowadzony ponownie wobec przywozu tego samego towaru, pod warunkiem że:

- upłynął co najmniej rok od daty ustanowienia środka ochronnego oraz
- taki środek ochronny był stosowany wobec tego towaru nie więcej niż 2 razy w okresie 5 lat bezpośrednio poprzedzających datę ustanowienia tego środka.

rozdział 5 (art. 36)
skreślony

2. Do okresów ustanowienia środka ochronnego, o których mowa w ust. 1, wlicza się tylko okres, liczony od daty przyjęcia kraju do WTO, przez który towar pochodzący z krajów WTO był objęty stosowanym środkiem ochronnym.>

Art. 35a.

Jeżeli z zobowiązań międzynarodowych wynika konieczność zmiany lub uchYLENIA ustanowionego środka ochronnego, minister właściwy do spraw gospodarki może uchylić lub zmienić, w drodze rozporządzenia, ustanowiony środek ochronny.

Rozdział 6

Przepisy końcowe

Art. 37.

1. Postępowania wszczęte i nie zakończone przed dniem wejścia w życie ustawy podlegają rozpatrzeniu według dotychczasowych przepisów.
2. W przypadku środka ochronnego ustanowionego decyzją wydaną na podstawie ustawy z 11 grudnia 1997 r. o ochronie przed nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny (Dz.U. Nr 157, poz.1027) minister właściwy do spraw gospodarki, po przeprowadzeniu zgodnie z przepisami niniejszej ustawy postępowania weryfikacyjnego lub przeglądowego, może w drodze rozporządzenia zmienić tę decyzję.

Art. 38.

Traci moc ustawa z dnia 11 grudnia 1997 r. o ochronie przed nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny (Dz.U. Nr 157, poz. 1027).

Art. 39.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 1 miesiąca od dnia ogłoszenia.